

Spolufinancováno
Evropskou unií

Setkání v rámci KPSS Horažďovicko

Datum: 3. 5. 2024

Místo konání: MÚ Horažďovice

Přítomni: Město Horažďovice
Město Nalžovské Hory
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Horažďovice
Úřad práce
Ubytovna v Horažďovicích
Člověk v tísni
Charita Horažďovice
Eliseus

Program:

1. Projednání výstupů z průzkumu potřeb občanů v bydlení na „špatných adresách“ a závěrečné zprávy
2. Diskuze o zajištění potřebné podpory a služeb vyplývajících z výstupů průzkumu

V úvodu setkání pí. Eberlová přivítala všechny přítomné a seznámila je s programem a základními informacemi o realizaci průzkumu:

- realizace průzkumu: jaro 2022
- zaměření na témata: bydlení, dluhová problematika a zaměstnanost, uprchlická krize a další oblasti
- studium statistických dat a dostupných veřejných informací, dotazníkové šetření a rozhovory s respondenty a rozhovory s pracovníky měst, institucí a služeb

Sociálně slabé obyvatelstvo je součástí všech regionů ČR, ve společnosti je vždy jisté procento lidí, kteří bez pomoci vnější strany svoji situaci neumí vyřešit tak, aby naplňovali očekávání většinové společnosti. Proto je na místě tento fakt přijmout jako součást společnosti a využívat osvědčené nástroje k řešení situace, např. v podobě nízkoprahové terénní sociální služby. Zároveň je třeba řešit i další překážky, které se v prostředí nacházejí, např. v oblasti bydlení, sociálních dávek a další, a to předpokládá všeobecnou vzájemnou snahu dotčených subjektů a institucí v regionu.

Ad 1. Projednání výstupů z průzkumu potřeb občanů v bydlení na „špatných adresách“ a závěrečné zprávy

Základní výstupy z průzkumu:

- z dotazníkového šetření vzešla potřeba respondentů řešit svoji situaci s bydlením, dále prevenci ztráty bydlení a hledání zaměstnání, potřeba odborného sociálního poradenství, či doučování dětí a SAS
- respondenti by preferovali terénní formu služeb – vzhledem k charakteru CS by byla potřebná její nízkoprahová varianta
- překážky, se kterými se respondenti setkávají či které byly v regionu zjištěny:

[Sem zadejte text.]

- ✓ absence nízkoprahové terénní služby
- ✓ špatná informovanost o sociálních službách (respondenti na ubytovně nevědí o dluhové poradně charity)
- ✓ problematika s vyplácením doplatku na bydlení (2/3 nájemníků ubytovny nemají nárok na dávky v hmotné nouzi, poskytované související informace-trvalé bydliště, nemá cenu žádost podávat), neposkytována pomoc s vyplňováním formulářů ÚP, se zajištěním vyžadovaných dokladů
- ✓ potravinová pomoc má klesající tendenci, přestává být nízkoprahová, některým respondentům bývá odepřena nebo je podávána 2x za rok
- ✓ malé příležitosti zaměstnání, často spojené s dojížděním, což je finančně nákladné pro člověka ve finanční tísní
- ✓ pochybné nájemní smlouvy u soukromých vlastníků
- ✓ špatný technický stav bytů (obecních, na ubytovně), přísné podmínky pro přidělení obecního bytů (uchazeč nesmí procházet oddlužením; roční bezdlužnost vůči městu)
- ✓ neinformovanost o sociálně integračním bytu
- ✓ absence azylového domu

V diskuzi k aktuální situaci a závěrům průzkumu zaznělo:

- Klienti často říkají, co není pravda. Město plní funkci základních sídelních celků a má se chovat jako správný hospodář, tj. nechce přidělovat byty lidem, kteří nechtějí pracovat. V případě dluhů se dají podmínky přidělení bytu diskutovat, např. při oddlužení – dá se žádat o výjimku a mohla by být schválena radou města. Není přebytek bytů, dávají se primárně lidem bezproblémovým. V bytech město řeší neustále neshody mezi nájemníky, pokud by tam byl někdo i ze skupiny sociálně slabých občanů, vztahy by nefungovaly vůbec, nelze to dělat jinak.
- Situace se dá částečně řešit i systémem sociálního bydlení. Je faktem, že lidé často nedosáhnou na bydlení i z jiných důvodů než finančních (diskriminace na trhu s bydlením).
- U sociálně integračního bytu města je prostupnost do dalšího bydlení (obecních bytů) dojednána, záleží i na doporučení Charity a sociálního odboru. V určitých případech a za uvedených doporučení je možná prostupnost do obecních bytů také pro lidi z ubytovny, rada města může na doporučení udělit výjimku z pravidel.
- Je určité procento lidí, která se o sebe nepostará, lidé bez bydlení se propadají do ještě složitějších problémů a stávají se větší zátěží pro systém, s těmito lidmi není jednoduchá práce. Když se někdo odstěhuje z ubytovny, často je to s dluhy a zničenou bytovou jednotkou. Je třeba vždy jednotku opravit. Lokalitu dělají lidi, kteří tam bydlí. Ubytovnu není problém vždy zaplnit nájemníky, je vysoká fluktuace. Byla by určitě vhodná větší spolupráce se soc. odborem či soc. službou i ÚP, bylo by např. fajn, kdyby dávky na bydlení chodily rovnou na účet majitele, někteří nájemníci mají o to sami zájem.
- Soc. odbor spatřuje problém s trvalým bydlištěm klientů na ubytovně, za dva měsíce se odstěhují a ve městě jim zůstane trvalé bydliště – není ze zákona možné nájemníkům zamezit v ohlášení trvalého bydliště v místě, kde se aktuálně zdržují.
- Na ubytovně se zdržuje pár lidí, kteří tam bydlí dlouhodobě a v mezích možností fungují dobře. Problém je, že dávky se dlouho vyřizují, nejhorší je výplata dávek zpětně – nájemníci neplatí nájem a čekají na dávky, když je dostanou najednou, tak zmizí s dluhy. Na ubytovně je komplet nájem 14 000,- za bytovou jednotku 1+1.

[Sem zadejte text.]

- Výplata dávek z ÚP se protahuje, protože klienti často nedokládají včas, co mají, pak se vyřizování dávek prodlužuje. I v případě, kdy je vše v pořádku doloženo, tak se nové dávky vyplátí až začátkem následujícího měsíce, další pak běží a vyplácí se v daném měsíci. Příspěvek na živobytí si přinášejí z minulého bydliště, v jeho vyplácení se po přestěhování pokračuje. Pro vyřízení dávek se trvalé bydliště neřeší, jde o místo skutečného bydliště, pobytu (dokládá se nájemní smlouvou). Dávky se vyplácejí jen na účet příjemce, praxi institutu zvláštního příjemce ÚP nezná, takovou možnost ověří. MOP se dají posílat i jinam, vyřízení MOP trvá různě, MOP je dávka, která musí být cíleně určena.
- Ubytovna je byznys, ale systémově bydlení lépe řešeno zatím není, debata by se měla ubírat směrem k využití sociálních služeb, ty by měly s klienty pracovat, a to bychom měli řešit především.

Ad 2. Diskuze o zajištění potřebné podpory a služeb vyplývajících z výstupů průzkumu

Náměty k diskuzi:

- depistáž občanů sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených
- sociální práce s občany
- sociální a návazné služby, dostatečné kapacity služeb – nízkoprahová terénní sociální služba, odborné sociální poradenství, dluhové poradenství, SAS, doučování dětí
- informovanost o sociálních službách
- sociální dávky a potravinová pomoc
- sociální a dostupné bydlení a prevence ztráty bydlení

V diskuzi k zajištění potřebných sociálních služeb zaznělo:

- Sociální systém ČR se jen tak nezmění, je třeba vyřešit místně, v regionu, jak navázat spolupráci mezi službami a vytvořit si systém podpory a pomoci na místní úrovni, vč. systému sociálního bydlení.
- Sociální odbor MÚ se snaží dostat služby na ubytovnu, roste tam počet případů pro kurátora pro mládež.
- Město má v obecních bytech cca 50 sociálně slabých domácností, není to pouze problém ubytovny, tam jsou ale znevýhodněné osoby koncentrované na jednom místě.
- Terénní práce má na ubytovně obrovský potenciál – lidé se v systému ztrácejí, nevědí, co po nich instituce chtějí, potřebují impuls a pomoc k dotahování věcí. Bylo by fajn, kdyby se podařilo jednotlivé instituce spojit jednotnou myšlenkou, obzvláště když jsou zástupci institucí a služeb ochotni spolupracovat. Terénní pracovník pracuje s lidmi v místě, kde žijí. **Tito klienti potřebují terénní službu**, nebudou chodit nikam do kanceláří. V začátcích spolupráce některé rodiny potřebují popohánět, připomínat, je nutný intenzivnější dohled. **Bylo by třeba u SAS Eliseus, která s rodinami na ubytovně pracuje, zajistit financování služby.**
- ČvT aktuálně terénně v regionu nepůsobí. Lidé z regionu dojíždějí za dluhovým poradenstvím organizace do Klatov, jde ale o vysokoprahové klienty. Spousta osob bydlících na „špatných adresách“ je v exekucích, nevyplátí se jim pracovat, a tudíž dojíždění pro ně není reálné. **Rádi by alokovali půl úvazku až celý úvazek terénní služby pro ORP Horažďovice, na základě výstupů z této zprávy se tomu budou věnovat.** Od města by byla fajn podpora ve smyslu prostoru pro pracovníka nebo třeba v prostorách ubytovny. Organizace může vyhlásit výběrové řízení na pracovníka a je otázka, kdy se někdo přihlásí. Pak je možné hned začít službu poskytovat.

[Sem zadejte text.]

- **Poradna charity se nebrání působení přímo na ubytovně, pokud tam bude vyčleněný prostor.**
- Potravinová pomoc funguje trochu jinak v každém městě – není žádný předepsaný jednotný systém, každý provozovatel si pravidla vytváří sám tak, jak mu to přijde v místě smysluplné. V Horažďovicích se hodnotí využití této pomoci a potřebnost dané domácnosti, řeší se to i ve spolupráci se soc. odborem.
- Doučování dětí kapacitně nyní SAS Eliseus nezvládne na službu navázat. Doučování probíhá i ve školách, učitelky jsou ochotné se s dětmi sejít před nebo po vyučování. **ČvT má pilotní projekt „vzdálená virtuální podpora vzdělávání“ – na půl úvazek působí jeden pracovník v kraji, propojí rodinu s dobrovolníkem odkudkoliv na doučování, kapacita pro další rodiny ještě je, služba zajistí rodinám počítače.**
- Informovanost – soc. odbor dává letáky i na ubytovnu. Majitelé letáky také distribuují. Je vhodné informovanost šířit po celém ORP, není to problém jen Horažďovic. Informovanost starostů – starostové se v případě problémů obrací na soc. odbor obrací sami, toto je dostatečné. Soc. odbor dává informace i do místního zpravodaje a jednou za čas objíždí všechny starosty v ORP.
- Je vhodné se setkat k tématice dostupného a sociálního bydlení v regionu a spojit toto téma s vyhodnocením provozu sociálně integračního bytu – **setkání se uskuteční v září 2024, vč. aktuálních informací o terénním programu ČvT.**
- Na systém sociálního či dostupného bydlení bývá navázána platforma/pracovní skupina, kde se scházejí všichni zainteresované subjekty pomoci a podpory sociálně slabých domácností. **Skupina se může ve stejném složení jako dnes sejít poprvé v listopadu 2024** a vyhodnotit, kromě jiného, aktuální situaci.
- Majitelé ubytovny mají na ubytovně kancelář, kterou nepoužívají často – bylo by možné ji sdílet s pracovníky sociálních služeb. **Vedoucí terénního programu ČvT si domluví s majiteli ubytovny další postup ohledně prostoru pro terénní činnost, stejně jako paní Čáňová z charity a paní Krátká ze SAS Eliseus, která by při své činnosti uvítala mít v místě k dispozici připojení k internetu. ČvT zajistí pracovníka a pak je možné začít službu terénní program poskytovat.**
- SAS Eliseus podala po domluvě se soc. odborem a charitou žádost do grantového programu Tesco - 40 000,- na komunitní aktivity. Pokud by žádost byla obyvateli vybrána, zrealizovaly by se komunitní aktivity pro děti z ubytovny a další neorganizované děti. Mohla by se zmapovat potřebnost nějakých volnočasových aktivit pro tuto skupinu. Žádost je podaná.
- **ČvT zvažuje realizaci projektu na intervenční program pro mládež. Pokud se prokáže poptávka a potřebnost takového projektu a podaří se dojednat shodu na realizaci s dalšími zapojenými subjekty (např. probační a mediační služba), mohl by projekt být realizovaný od září 2025 na tři roky. Nyní probíhají jednání se zainteresovanými subjekty do problematiky mládeže, zvažují se lokality a rozsah projektu. Projektovou žádost je třeba podat do konce srpna. Na konci června či začátku července se uskuteční k tomu schůzka se soc. odborem.**

Zapsal: Eduard Šišpela, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová. CpKP ZČ

Dne: 7.5.2024